

สำเนา

ที่ กษ 1204/๒180

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การโอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามคำพิพากษา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดฉะเชิงเทรา ค่วนที่สุด ที่ ฉช 0011/1686 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ 1/2542
ลงวันที่ 25 พฤษภาคม ๒๕๔๒ (เรื่องที่ 3.3)

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดฉะเชิงเทราแจ้งว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา (คปจ.ฉะเชิงเทรา) ในการประชุมครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 19 มกราคม ๒๕๕๐ มีมติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา (ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา) หรือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กรณีคู่สมรสที่หย่าขาดประสงค์ให้จำเลยโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินให้แก่ตนตามคำพิพากษาดมยอมของศาล โดยถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา สามารถทำได้หรือไม่ ความเห็นของศาลผูกพัน ส.ป.ก.ที่จะต้องปฏิบัติตามที่ศาลพิจารณา หรือไม่ รวมทั้งการมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาแสดงเจตนาในการโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์แทน สามารถกระทำหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาขอเรียน ดังนี้

1. กรณีศาลพิพากษาให้จำเลย (นายเงิน ศรีเมือง) โอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินให้แก่โจทก์ (นางยงค์ ศรีเมือง) และจำเลยได้ยินยอมให้ถือเอาคำพิพากษาดังกล่าวแทนการแสดงเจตนาโอนสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. ให้แก่โจทก์ โดยโจทก์นำเอาคำพิพากษามาขอให้ ส.ป.ก. โอนสิทธิในที่ดินของจำเลยให้แก่โจทก์ นั้น ขอเรียนว่า ตามข้อกำหนดในกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ คำพิพากษาดังกล่าวใช้บังคับได้เฉพาะแก่คู่กรณีไม่ผูกพัน ส.ป.ก. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกในการโอนสิทธิตามคำพิพากษาแต่อย่างใด การโอนสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก.ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก.กำหนด กล่าวคือ เกษตรกรต้องแสดงความประสงค์ขอโอนสิทธิในที่ดิน และผู้รับโอนต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก.กำหนด แต่เมื่อได้นำเอาเจตนาในเรื่องการโอนสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก.ของจำเลยมาพิจารณา โดยจำเลยได้ตกลงยินยอมในการโอนสิทธิในที่ดินของ ส.ป.ก.ตามสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลได้มีคำพิพากษาดมยอมแล้ว ทั้งจำเลยได้ให้อัยคำต่อ ส.ป.ก.ว่า ขอให้ ส.ป.ก. ดำเนินการแบ่งโอนที่ดินให้แก่โจทก์จำนวน 20 ไร่ ตามคำพิพากษา โดยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา นั้น พิจารณาได้ว่า จำเลย

/ได้แสดง...

ได้แสดงเจตนาโดยชัดแจ้งในการโอนที่ดินดังกล่าวแล้ว และแม้ว่าจำเลยมิได้ยื่นคำขอตามแบบ แต่ได้ยินยอมบันทึกถ้อยคำ ซึ่งแสดงถึงความประสงค์ พร้อมเรื่องราวที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของโจทก์กับจำเลย และข้ออ้างที่อาศัยเป็นเหตุในการแสดงความจริงของจำเลยแล้ว จึงเห็นว่า ส.ป.ก.สามารถพิจารณาคำขอโอนตามเจตนาของจำเลยได้ภายใต้หลักเกณฑ์ของ ส.ป.ก. และกรณีเป็นการโอนให้แก่คู่สมรสที่หย่าขาดซึ่งมติดังกล่าวการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2544 ให้อำนาจการพิจารณาเป็นของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

2. คำพิพากษาศาลฎีกาในการโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ใช้บังคับเฉพาะคู่กรณี ไม่มีผลผูกพัน ส.ป.ก. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ตามประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 (2) ทั้งเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ส่วนกรณีข้อพิจารณาของศาลในเรื่องการแสดงความเห็นตามหลักทางกฎหมาย สามารถนำไปใช้พิจารณาหรือปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ ส.ป.ก. ได้ ดังข้อหาข้อ 1.

3. ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดในเรื่องตัวแทนว่า คู่กรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งบุคคลที่บรรลุนิติภาวะให้กระทำการแทนตนในกระบวนการพิจารณาทางปกครองได้ ซึ่งหลักทางกฎหมายจากการแต่งตั้งตัวแทนกำหนดว่า ต้องทำกับตัวแทนเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่คู่กรณีมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องกระทำการนั้นด้วยตนเอง เช่นการให้การในฐานะพยานที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ประสบด้วยตนเอง เป็นต้น และเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้ตัวแทนทราบด้วย กรณีไม่อยู่ในข้อยกเว้น เมื่อคู่กรณีได้ตั้งตัวแทนมาแล้ว แต่ปรากฏว่า ตัวแทนไม่ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นเพียงพอ หรือมีเหตุที่ไม่ควรไว้วางใจในความสามารถของตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้ง ซึ่งอาจกระทบกระเทือนหรือทำให้ประโยชน์ของคู่กรณีเสียหาย กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้คู่กรณีทราบโดยไม่ชักช้าเพื่อคู่กรณีจะได้มีโอกาสตัดสินใจและปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนได้ต่อไป ดังนั้น กรณีเกษตรกรมอบอำนาจให้ผู้อื่นยื่นคำขอโอนสิทธิแทนตนเป็นกรณีไม่อยู่ในข้อยกเว้นให้ต้องกระทำการด้วยตนเอง เกษตรกรจึงสามารถตั้งบุคคลให้มาดำเนินการแทนตนได้ และหากเจ้าหน้าที่เห็นว่า กรณีอาจจะเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ของเกษตรกรนั้นก็ควรแจ้งให้เกษตรกรทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กองนิติการ

โทร.0-2281-6002

โทรสาร 0-2281-2940

(นางสาวลัดดา ชูขจร)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม